

DIRİLİŞ POSTASI

Rusya'da Zaporijya Nükleer Santrali ile ilgili açıklamalar Sızın yok

16 Ara 2019 - 01:46 - Analiz-Yorum G: 22 Oca 2021 - 17:26

NATO'nun yeni meşruiyet kaynağı Çin mi?

ABONE OL

Google News

Geçen hafta yapılan NATO zirvesinin ardından hafızalarda en çok yer eden konular, üye ülke liderleri arasında yaşanan gerginlikler ve Fransa Cumhur- başkanı Macron'un zirveden önce söylediği "NATO'nun beyin ölümü gerçekleşti" sözlerine yönelik tartışmalar oldu. Bu gerginlikler ve tartışmalar "NATO'nun geleceği ne olacak?" sorularının yine zihinlerde canlanmasına neden oldu.

PROF DR. KEMAL İNAT

Soğuk Savaş dönemi boyunca Sovyet Rusya'dan kaynaklanan tehdit algısı, ABD'nin Batı bloğu liderliğinin sorgulanmaması sonucunu doğurmuştu. Sovyetler Birliği ve Varşova Paktı'nın dağılmasının ardından, başta Fransa olmak üzere, bazı Avrupa ülkeleri artık NATO ittifakının ne kadar gerekli olduğu sorusunu sormaya başlamışlardı. Bu çerçevede Avrupa'ya özgü yeni bir güvenlik yapılanmasının adım adım inşa edilmesiyle birlikte, ABD'nin Avrupa dışına itilmesini amaçlayan aktörler de hep var olageldi. Avrupa Birliği içerisinde 1990'lı yıllarda geliştirilen Ortak Dış ve Güvenlik Politikası (ODGP) ile Avrupa Güvenlik ve Savunma Politikası (AGSP) bu arayışların bir sonucu olarak ortaya çıktı. AB'yi aynı zamanda bir güvenlik ortaklığına dönüştürmeyi amaçlayan bu mekanizmalar git-gide genişletilerek bugüne kadar uzansalar da, NATO Avrupa'nın temel güvenlik örgütü olarak kalmayı başardı.

PUTİN'İN TEDİRĞİN POLİTKALARI OLMASAYDI NATO DAĞILABİLİRDİ

Bunun temel nedeni, AB üyesi ülkelerin bir kısmının ABD'nin Avrupa dışına itilmesine karşı çıkmasıdır. Hatta "Atlantikçi" olarak bilinen bu ülkelerin sayısının, günümüzde Avrupalılara göre daha fazla olduğunu da not etmek gerekir. Putin ile birlikte Rusya'nın 1990'lı yıllardaki zafiyetini geride bırakması, Gürcistan ve Ukrayna'dan başlayarak eski nüfuz alanlarına dönme-ye yönelik bir çaba içerisine girmesi, Avrupa'ya özgü yeni bir güvenlik mimarisi inşa ederek "ABD'yi evine gönder-me" hayalleri kuran çevrelerin geri adım atmalarına yol açtı. Zaman zaman "Avrupa ordusu" kurmaktan bahsederek ortaya çıksalar da, bu hedeflerine ulaşma konusunda somut adımlar atmaktan uzak oldular. ABD Başkanı Trump'ın göreve gel-diği dönemde NATO'yu hedef alan sözlerine rağmen ittifakın önemi azalmadı. Belki iddialı bir varsayım olacak ama, Rusya Putin ile birlikte eski güç politikasına geri dönüp etrafındaki ülkeleri tedirgin etmeseydi belki de NATO şimdiye kadar dağılmış olacaktı. Moskova'nın agresif tavırlarından endişe eden Avru- palı üyeler, NATO'nun ve dolayısıyla ABD'nin Avrupa'daki varlığının en büyük savunucusu oldular.

Polonya, Çekya, Ro- manya ve Baltık devletleri gibi eski Doğu Bloku ülkeleriyle Danimarka ve Birleşik Krallık gibi klasik Amerikan müttefiklerinden oluşan bu ülkeler, Rusya'ya karşı daha sert bir politika izlenmesi gerektiğini ve NATO'nun savunma planlarında Rusya'nın en büyük tehdit ola- rak sınıflandırılmasını istiyorlar. Buna karşılık Fransa, Almanya ve Türkiye gibi önemli NATO üyelerinin Rusya ile işbirliği ek- senli bir ilişki arayışı içerisinde olması, İttifak'ın günümüzdeki en büyük çatlaklarından birini oluşturuyor.

ABD Rusya'yı suçlayarak Orta Menzilli Nükleer Güçler Anlaşması'ndan (Interme- diate-Range Nuclear Forces [INF]) çekilirken, Fransa'nın Moskova'nın bu konudaki yeni teklifinin dikkate alınması talebi Washington'u öfkeliyor. Almanya'nın Kuzey Akım-2 doğalgaz boru hattıyla, Rus- ya'ya (Doğu Avrupa ülkelerini "bypass" ederek) Avrupa pazarına erişim imkânı sunması da Washington'ı yaptırım tehdidin- de bulunacak kadar kızdırıyor. Türkiye'nin Rusya'dan S-400 hava savunma sistemleri alması ve bu ülkeyle enerji alanındaki yoğun işbirliği de ABD'yi çok rahatsız ediyor.

NATO ülke- rine kendi kaya gazını ve silah- larını satmak isteyen ABD için, kendisinin değil de Rusya'nın tercih edilmesi, kabul edilebile- cek bir durum olarak görülmüyor. Ama ABD'nin dayatmalarından rahatsız olan Avrupalı NATO üyelerinin, kendilerini Washington'ın askeri desteğine daha az muhtaç bırakacak politikaların arayışı içerisinde Rusya ile işbirliğini önemsedikleri görülüyor. Örneğin Washington'ın PKK/YPG ve FETÖ konusundaki politikalarını kendisi için tehdit olarak gören Türkiye, bu konuda kendi kaygılarını daha çok anlayan Rusya ile iş birliği- ne yöneliyor. Aynı şekilde Amerikan Kongresi'nin silah satışı konusundaki sürekli engellemeleri, Türkiye'yi Rus S-400'lerini almaya sevk edebiliyor. Benzer şekilde, Trump'ın başkan olma- sının ardından yaptığı baskılar yüzünden Transatlantik güvenlik ortaklığı konusunda endişeleri artan Almanya, Rusya ile işbirliği ve diyalogu artırmaya yönelebiliyor.

YENİ TEHDİT ÇİN Mİ?

Rusya'nın tehdit olarak zikredildiği NATO sonuç bildirgesinde Çin'e de yer ayrıldığı görüldü. Ancak Rusya'nın aksine Çin "tehdit" olarak tanımlanmadı, "Çin'in artan etkisinin doğurduğu zorluklara" değinildi. Genel Sekreter Jens Stoltenberg zirve sonuç bildirgesini açıklarken yaptığı açıkla- mada, Çin'in ilk defa bir NATO zirvesinde analiz edildiğini ve Çin'den kaynaklanan sorunları değerlendirildiğini ifade etti. Stoltenberg teknolojik silahlara büyük yatırımlar yapan Çin'in silahsızlanma anlaşmalarına

dahil edilmesinin önemli oldu ğ unun da altını çizdi. Sonuç bildirgesinde ABD'nin iste ğ iyle "5G de dahil olmak üzere iletişim güvenli ğ inin" vurgulanması, (Huawei firması çerçevesinde) 5G teknolojisi konusunda Çin'in üstünlü ğ ü ve bu ülke firmalarının Batılı ülkelerin teknolojik altyapısının inş asında yer alıp almayacakları tartış- masına yeni bir boyut getirdi. ABD bu konuyu önemli bir güvenlik sorunu olarak görüp Çin firmalarının ilgili ihaleler- den dış lanması konusunda baskı yaparken, Almanya gibi ülkeler Washington'dan bu alanda gelen baskılardan rahatsızlar. Öyle gö- rünüyor ki Çin'in NATO için bir tehdit olup olmadığı konusunda İttifak üyeleri arasında ciddi görüş ayrılıkları var.

ASKERİ HARCAMADA NATO AÇIK ARA ÖNDE

2018 rakamları açısından bakıldığında, Çin'in Rusya'dan dört kat daha fazla askeri har- cama yaptığı ve sekiz kat daha fazla milli gelire sahip oldu ğ u görülüyor. Çin 250 milyar dolarlık askeri harcaması ve 13,6 trilyon dolarlık GSYH ile halen NATO toplamının oldukça gerisinde olsa da, bu açılardan NATO'ya en yakın kapasite- ye sahip ülke pozisyonunda. Ayrıca Çin'in NATO üyeleriyle karşılaştırıldığında halen oldukça yüksek bir hızla büyüdü ğ ü dikkate alınırsa, bu ülke ile NATO arasındaki farkın giderek kapandığı görülüyor. Bunun yanında karar alma mekanizmaları açısından karşılaştırıldığında, hükümetler arası bir örgüt olan NATO'nun, oybirli ğ i şartı nedeniyle karar alıp harekete geçme- sinin, tek bir merkezden karar alan Çin'e göre çok daha zor olduğunu ifade etmek gerekir. Nükleer güç açısından bakıldığında ise Çin'in sadece NATO'dan değil, Rusya'dan da geri bir güç oldu ğ u görülüyor. Aynı şekilde enerji kaynakları açısından da Rusya'ya göre dezavantajlı bir Çin'den bahsetmek gerekir. Sahip oldu ğ u zengin doğalgaz ve petrol rezervleri Rusya için ciddi bir güç kaynağıyken, Çin'in bu açılardan büyük ölçüde dış a bağımlı olması Pekin için önemli bir sorun. Fakat bu alanlardaki handikaplarına rağmen Çin'in her geçen gün artan ekonomik ve askeri kapasitesi, NATO'nun kendisini hazırlaması gereken bir meydan okumayı ortaya koyuyor.

Çin, NATO

16 Ara 2019 - 01:46 - [Analiz-Yorum](#)

Yorum yaz

Sitemizdeki dış bağlantılar referans amaçlıdır, dış bağlantıların içeriklerinden kuruluşumuz sorumlu değildir

Kuruluş Hakkında

Künye Bilgileri

Yayın İlkeleri

Haber İhbar

Reklam Ver

İletişim

© 2022 Diriliş Postası Tüm Hakları Saklıdır

[Veri Politikası](#) [Kullanım Şartları](#)

+90 (212) 550 90 05

daktilo

